

Sygn. akt I CSK 3608/22

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa E. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
spółki komandytowej z siedzibą w G.
przeciwko Gminie Choczewo i Z. i Wspólnicy spółce jawnej z siedzibą w P.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 grudnia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 21 maja 2020 r., sygn. akt I ACa 346/19,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powódki na rzecz każdego z pozwanych kwoty po 5.400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do powyższych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powódka wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), wynikającą z tego, że „Sąd II instancji wydając zaskarżony wyrok: - rażąco naruszył art. 382 kodeksu postępowania cywilnego i art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 i art. 233 § 1 kodeksu postępowania cywilnego co miało wpływy na prawidłowość zastosowania przez Sąd II instancji norm prawa materialnego art. 647 i 647¹ § 5 kodeksu cywilnego, poprzez pominięcie przez Sąd II instancji w uzasadnieniu wyroku wskazania i wykazania rzekomego dokonania przez Sąd I instancji oceny z naruszeniem zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego w sposób prowadzących do przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów, gdy co oczywiste tylko stwierdzenie takiego uchybienia po stornie Sądu I instancji uprawniało Sąd II instancji do poczynienia na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego przez Sąd I instancji i własnych ustaleń faktycznych - diametralnie i rażąco różnych od tych poczynionych przez Sąd I instancji (...); - rażąco naruszył art. 382 w związku z 378 § 1 kodeksu postępowania cywilnego i art. 227 w związku z art. 391 § 1 kodeksu postępowania cywilnego, polegające na pominięciu przez Sąd II instancji kluczowych dowodów dla oceny roszczenia opartego o art. 647 i 647¹ § 5 kodeksu cywilnego co miało wpływy na prawidłowość zastosowania przez Sąd II instancji norm prawa materialnego (...); - rażąco naruszył art. 65 § 1 i § 2 kodeksu cywilnego w związku z art. 647, 647¹ § 5, 654 i 353¹ kodeksu cywilnego uznając, że wykonanie prac Powódki, za które dochodzi zapłaty musiało być potwierdzone wprost przez Pozwaną ad.2 i protokół odbioru przez nią podpisany, a nie jak wynikało z zawartej przez strony Umowy i Umowy Konsorcjum, potwierdzony przez jej przedstawiciela jakim był lider konsorcjum, którego była członkiem oraz poprzez uznanie, że przyjęcie przez Pozwaną faktury VAT podwykonawcy (Powódki), wystawionej za wykonane prace, wystawienie własnej faktury VAT za te same prace i polecenie, liderowi konsorcjum bezpośrednio zapłaty faktury wystawionej przez podwykonawcę (Powódkę) za te prace nie stanowi potwierdzenia protokołu odbioru i wykonania robót podwykonawcy (Powódki) w związku, z którymi ta faktura VAT została wystawiona (...); - rażąco

naruszył art. 647, 647¹ § 5, 654 kodeksu cywilnego między innymi uznając, iż Powód jako podwykonawca nie jest uprawniony do otrzymania umówionego wynagrodzenia z zawartej umowy o roboty budowlane, gdyż Pozwana ad.2 nie podpisała protokołu odbioru prac, za które Powódka dochodzi zapłaty, gdy obowiązek zapłaty za świadczenie wykonane w ramach umowy o roboty budowlane powstaje nie w związku z podpisaniem protokołu odbioru a wobec wykonania prac zgodnie z projektem i zasadami wiedzy technicznej, co doprowadziło od błędnego uznania, że Pozwana ad.2 jako wykonawca jak i Pozwana ad.I jako inwestor mogą uchylić się i odmówić zapłaty jej wynagrodzenia oraz że Powódka nie spełniła umówionego świadczenia (...); gdy jednocześnie uchylone przez Sąd II instancji rozstrzygnięcie Sądu I instancji było oczywiście prawidłowe, w szczególności stanowiło efekt dokonanej przez Sąd I instancji oceny całokształtu materiału zgromadzonego w sprawie z uwzględnieniem reguł swobodnej oceny dowodów, a dochodzone przez Powódkę roszczenie oczywiście uzasadnione i należne.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywiście naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Trzeba jednak podkreślić, że tak jak podstawami skargi kasacyjnej nie mogą być objęte zarzuty błędnych ustaleń faktycznych i oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), tak samo nie można z odwołaniem się do nich wywodzić o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej albo wykazywać tę zasadność z odwołaniem się do innego stanu faktycznego niż będący podstawą rozstrzygnięcia.

Skonfrontowanie uzasadnienia zaskarżonego postanowienia z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wykazuje, że większość zarzutów skarżącej zmierza do podważenia ustaleń faktycznych będących podstawą rozstrzygnięcia, a pozostałe - nie potwierdzają tezy skarżącej o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Art. 328 § 2 k.p.c. ma w związku z art. 391 § 1 k.p.c. odpowiednie zastosowanie w postępowaniu apelacyjnym. Odpowiednie stosowanie art. 328 § 2 k.p.c. do uzasadnienia orzeczenia sądu drugiej instancji oznacza, że nie musi ono zawierać wszystkich elementów uzasadnienia orzeczenia sądu pierwszej instancji; sąd odwoławczy obowiązany jest zamieścić w uzasadnieniu takie elementy, które ze względu na treść apelacji i zakres rozpoznania, są potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy.

Za utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego trzeba uznać pogląd, że wady uzasadnienia orzeczenia tylko wtedy mogą okazać się skutecznie podniesioną podstawą kasacyjną, gdy są tego rodzaju, iż uniemożliwiają skontrolowanie zaskarżonego orzeczenia z punktu widzenia zasadności podniesionych podstaw kasacyjnych. Wbrew zarzutom skarżącej, z motywów zaskarżonego postanowienia można wyprowadzić wnioski zarówno co do tego, które z ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego zostały zaaprobowane przez Sąd Okręgowy, a które i w jakim zakresie zostały przez ten Sąd uzupełnione na podstawie powtórnie ocenionego materiału dowodowego zebranego w aktach sprawy.

Problem zakresu rozpoznania sprawy w postępowaniu apelacyjnym był wielokrotnie rozważany przez Sąd Najwyższy. W uchwale składu siedmiu sędziów z 31 stycznia 2008 r. – zasadzie prawnej – III CZP 49/07 (OSNC 2008, nr 6, poz. 55) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że Sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami, dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiążą go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania.

Według uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 23 marca 1999 r., III CZP 59/98 (OSN 1999, nr 7-8, poz. 124), sąd drugiej instancji może

zmienić ustalenia faktyczne stanowiące podstawę wydania wyroku przez sąd pierwszej instancji bez przeprowadzenia postępowania dowodowego uzasadniającego odmienne ustalenia, chyba że szczególne okoliczności wymagają ponowienia lub uzupełnienia tego postępowania.

Sąd Apelacyjny w niniejszej sprawie precyzyjnie wskazał, które z ustaleń Sądu Okręgowego akceptuje, a w jakim zakresie zmienia ustalenia tego Sądu i z jakich przyczyn. Wbrew zarzutom skarżącej, uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera argumentację dostatecznie przekonującą, że istniały powody ku temu, by przyjąć, iż powódka nie wykonała czynności, za które dochodziła wynagrodzenia.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 2 pkt 6 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 265) oraz § 2 pkt 6 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800), orzeczono jak w postanowieniu.

[as]